

Pressiteade
Luxembourg, 13. juuli 2015

ELi audiitorite sõnul on Doonau vesikonnas asuvad reoveepuhastid tihti liiga suured ja rahaliselt jätkusuutmatud.

Euroopa Kontrollikoja täna avaldatud aruandes antakse olulisi soovitusi Doonau vesikonna asulareoveepuhastite tõhususe, mõjususe ja jätkusuutlikkuse suurendamiseks. ELi vahendid on aidanud Tšehhi Vabariigil, Ungaril, Rumeenial ja Slovakkial küll teha edusamme ELi jäätmekeäitluspoliitika eesmärkide saavutamisel, ent kõik riigid on maha jäänud ELi eeskirjadele vastamise tähtaegadest ega ole suutnud olemasolevaid vahendeid õigeaegselt ära kasutada. Üldiselt puhastasid reoveepuhastid reovett nõuetekohaselt, ent kohati oli puudusi reoveesetete käitlemises ja ülevooolude haldamises. Kolmandik neist olid liiga suured ja rahaliselt potentsiaalselt jätkusuutmatud.

Aruande eest vastutava kontrollikoja liikme George Pufani sõnul: „on Doonau Euroopa jaoks tähtis arter nii äri, reisimise kui ökosüsteemide seisukohast, ent on ebamõjusa reoveepuhastuse tõttu vastuvõtlik nii orgaaniliste kui teiste reostusallikate suhtes.”

Kontrollikoda leidis, et ELi toetus programmiperioodil 2007–2013 mängis reovee kogumise ja puhastamise edendamisel kõrgis neljas liikmesriigis kesket osa. See ei olnud siiski piisav, et täita reovee puhastamisele seatud ELi tähtaegu. Audiitorid täheldasid, et riigid kasutasid ELi vahendeid aeglaselt ja riskisid seetõttu nende kaotamise ja vajadusega kasutada selle asemel riiklikke vahendeid.

Leiti ka, et umbes kolmandik puhastitest on aga liiga suured (isegi arvestades tulevikus kavandatavate liitumiste arvu) ning et ülevoooluga seotud olukordi pole võimalik hinnata, kuna puudub kvantifitseeritud teave. Audiitorid hindasid ka vastavust ELi ja riiklikele eeskirjadele ning leidsid, et reoveepuhastites käideldi reoveeseteteid korralikult (v.a Rumeenia) ning need vastasid enamjaolt reovee ärajuhtimise loas täpsustatud heitvee käitlemise nõuetele ja direktiivi nõuetele. Lisaks olid heitveele kehtivad nõuded liikmesriikides kohati rangemad kui direktiivide omad, mis näitab, et direktiivide ülevaatamine võiks olla asjakohane.

Audiitorid järeldasid, et ELi kaasrahastatud taristu rahaline jätkusuutlikkus oli tihti küsitav. 90 protsendil juhtudest oli reovee hind liiga madal. See ei katnud täiel määral puhastite kulusid ning oli alla vastuvõetava hinna (4 % kodumajapidamise sissetulekust). Lisaks märkisid audiitorid, et puudub teave selle kohta, kas taristuomanikud kogusid piisavalt rahalisi reserve, et teha hooldustöid ja puhasteid vajaduse korral uuendada.

Käesolevas aruandes keskendutakse Doonau vesikonnale, mis on Euroopa suurim, hõlmab 19 riiki ning on vastuvõtlik mitmesugustest allikatest pärit reostusele. EL eraldas reovee puhastamise projektidele neljas liikmesriigis programmiperioodidel 2000–2006 ja 2007–2013 toetust kokku 7,9 miljardit eurot.

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja vastu võetud eriaruande põhisõnumid.

Aruanne on tervikuna kättesaadav aadressil www.eca.europa.eu

ECA Press

Damijan Fišer – pressiametnik

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: EUAuditorsECA eca.europa.eu

Toimetajatele

Kontrollikoda avaldab kogu aasta vältel eriaruandeid, milles esitatakse erinevate ELi eelarvevaldkondade või juhtimisega seotud teemade auditite leiud.

Käesolevas eriaruandes (nr 2/2015) pealkirjaga „**ELi toetus asulareoveepuhastitele Doonau vesikonnas: vajatakse täiendavaid jõupingutusi, aitamaks liikmesriikidel ELi reoveepoliitika eesmärgi saavutada**” hindas kontrollikoda, kui mõjus oli Euroopa Regionaalarengu Fondi / Ühtekuuluvusfondi toetus ELi reoveepoliitika eesmärkide liikmesriikide poolsele saavutamisele kaasa aitamisel.

Reovesi ja reoveesetted mõjutavad vee ja pinnase kvaliteeti. Seetõttu on EL vastu võtnud mitu direktiivi ja kaasrahanud kogumissüsteemide ning reoveepuhastite ehitamist.

Kontrollikoda kontrollis asulareovee puhastamise direktiivi rakendamist neljas Doonau vesikonna liikmesriigis: Tšehhi Vabariigis, Ungaris, Rumeenias ja Slovakkias. Samuti uuriti valimi alusel reoveepuhasteid, et kontrollida, kuidas nad puhastavad reovett, käitlevad reoveesetteid, ning vaadeldi, kas nende tegevus on tõenäoliselt rahaliselt jätkusuutlik.

ELi audiitorid esitavad järgmised soovitused:

- komisjon peaks karmistama aruandlusnõudeid ja võtma liikmesriikides vastu õigussätteid, mille abil tagada kodumajapidamiste kiire liitumine ühiskanalisatsiooniga;
- komisjon ja liikmesriigid peaksid kehtestama kriteeriumid reoveesetete kõigi kasutusviiside kohta ja võtma vajalikud meetmed saasteainete tõhusaks seireks;
- komisjon peaks julgustama liikmesriike rakendama vastutustundlikku reovee hinnapoliitikat, et hind ei oleks vastuvõetavast hinnast (4 % kodumajapidamise sissetulekust) madalam; lisaks tuleks võtta meetmeid, et tagada piisavate vahendite olemasolu vajalikeks hooldus- ja uuendustöödeks;
- komisjon peaks lisaks puhastite asjakohase suuruse arvessevõtmisele koos liikmesriikidega lahendama valinguvee ülevoolu probleemi, kuna see võib vee kvaliteeti halvendada. Puhastite käitajad peaksid kasutama võimalusi tegevuskulude kokkuhoiuks;
- komisjon peaks hindama direktiivis sätestatud piirmäärade asjakohasust, võttes arvesse tehnoloogilist arengut, mis on toimunud pärast asulareovee direktiivi vastuvõtmist 1991. aastal.

Aruande täisversioon koos üksikasjalike tähelepanekute ja soovitustega on avaldatud veebisaidil www.eca.europa.eu